

Česko-slovenská / Slovensko-česká výstava k 100. výročí založení Československa byla zahájena na Bratislavském hradě.

Tisková zpráva k zahájení Česko-slovenské / Slovensko-české výstavy v Bratislavě

Bratislava 26. dubna 2018

Na Bratislavském hradě byla dne 26. dubna slavnostně otevřena unikátní výstava s názvem Česko-slovenská / Slovensko-česká výstava, kterou zahájili prezident Slovenské republiky Andrej Kiska a premiéři obou zemí Peter Pellegrini a Andrej Babiš. Na ploše o rozloze zhruba 1400 m² mapuje život Čechů i Slováků ve společném státě, ukazuje úspěchy a radostné momenty, ale též krize a těžké chvíle vzájemného soužití.

Návštěvníci budou mít od 27. dubna 2018 možnost obdivovat více než 2000 zajímavých předmětů zapůjčených z mnoha spolupracujících institucí. Výstava je součástí akcí k připomenutí významného výročí naší státnosti a vznikla na základě dohody vlád České a Slovenské republiky. Ve stejné podobě bude prezentována veřejnosti 28. října 2018 v Praze v nově opravené Historické budově Národního muzea.

Česko-slovenská / Slovensko-česká výstava poukazuje na důležité politické a kulturní osobnosti, které přetvářely svou dobu a vývoj společnosti. Jejím cílem však není jen líčit významné politické momenty v dějinách Československa, ale věnovat se i mnoha dalším oblastem, které utvářely společný stát a ovlivňovaly životy jeho obyvatel. Pamětníkům má připomenout, jaký byl život v Československu, mladším generacím si klade za cíl vysvětlit smysl jeho existence a seznámit je s jeho dějinami. A to například prostřednictvím skutečných příběhů lidí žijících v tehdejším společném státě.

„Češi a Slováci nehledí a ani nemohou hledět na společné dějiny stejnýma očima. Prožili jsme spolu bouřlivé 20. století – vítězství, prohry, radostné chvíle i okamžiky tragédií. V našem soužití bylo i mnoho neshod a kritických momentů, přesto bylo Československo úspěšným a světově unikátním projektem, včetně rozchodu, po kterém oba národy žijí samostatně, ale přesto tak trochu stále spolu. Připravit společně výstavu o našem společném století byl proto velký úkol i výzva zároveň. Doufám, že se nám to povedlo a důstojně tak nejen přispějeme k oslavám 100. výročí od založení Československa, ale i vysvětlení toho v čem byly, jsou a doufám, že i budou vztahy obou našich národů unikátní a výjimečné,“ říká generální ředitel Národního muzea Michal Lukeš.

„Společný výstavní projekt Slovenského národného múzea a českého Národního muzea vypráví fascinující příběh jednoho státu. Státu, který si na začátku musel vydobýt své místo nejen diplomaticky, ale i vojensky, ekonomicky a kulturně. Zrodil se na troskách Evropy po první světové válce, zažil období růstu i úpadku, útrapy války i období míru. Celá výstava je

koncipována jako vyprávění tohoto příběhu. Obzvláště nás těší množství exponátů, které se podařilo shromáždit, a to nejen ze Slovenska a Česka, ale i od partnerů z Francie, Německa a Spojených států amerických,“ dodává k tomu Branislav Panis, generální ředitel Slovenského národního múzea.

Výstava se skládá celkem z patnácti témat, které ukazují bohatou škálu dějin Československa ve 20. století. Na téměř 2000 předmětech je ukázána proměna politiky, umění, architektury, volnočasových aktivit, průmyslu, armády a dalších oblastí, které byly důležitou součástí vývoje Československa. Na jednu stranu návštěvníci uvidí naprosto unikátní předměty jako první československý zákon, pero Matúša Duly, kterým podepsal Martinskou deklaraci, bundu M. R. Štefánika, kterou měl na sobě oblečenou v den své smrti, prezidentské dekrety Edvarda Beneše, psací stroj Gustáva Husáka, osobní předměty Kubiše a Gabčíka, zlatou růži, kterou daroval papež Jan Pavel II. velehradské bazilice v roce 1985 nebo první československou zlatou olympijskou medaili B. Šupčíka ze šplhu z roku 1924. Na druhou stranu zde však budou prezentovány i předměty spjaté s každodenním životem běžných občanů. Nostalgicky zavzpomínat mohou příchozí například nad balíčkem, který dostávali vojáci základní služby při svém nástupu, oranžovou plastovou Tatrou, domácími spotřebiči nebo výrobky značek ETA, JAWA, Tesla či Favorit.

Originální dokumenty poprvé ve Slovenské i České republice

Národnímu muzeu a Slovenskému Národnímu muzeu za spolupráce s ministerstvy kultury a zahraničních věcí obou států se podařil mimořádný diplomatický úspěch. Poprvé budou mít návštěvníci ve Slovenské i České republice možnost pohromadě spatřit soubor originálních dokumentů, které osudově ovlivnily naše dějiny. Pittsburskou dohodu, která položila základy soužití Čechů a Slováků ve společném státě, Československé ratifikace mírových smluv z Versailles, Saint Germain a Trianonu, které umožnily vznik společného státu a Mnichovskou dohodu, Vídeňskou arbitráž a tzv. Deklaraci Hácha – Hitler, které naopak existenci společného státu ukončily.

Česko-slovenské osudy a předmět s příběhem

Součástí výstavy budou i osudy „obyčejných“ lidí, které ovlivnila existence Československa. Bez něj by se nikdy vojáci z Čech nedostali na Slovensko a zde nezaložili své rodiny, o čemž vypovídá například příběh pana Rybáře z Martina. Slováci by nikdy v rámci povinných kvót nepřijeli do Prahy a zde se nevěnovali výstavbě v Praze tak, jako tomu bylo v případě rodiny Halukové z Prahy a nezúčastnili by se cvičení na spartakiádě, na což poukazuje příběh paní V. Pavlíkové z východního Slovenska. Nejen tyto osudy budou prezentovány v „telefonních“ budkách na základě videohovorů.

Obyvatelé Česka a Slovenska se do výstavy zapojili i svou účastí na výzvě Předmět s příběhem. Návštěvníci tak budou mít možnost na této výstavě obdivovat vybrané darované předměty s nejzajímavější československou minulostí. Jedním z nich je například prapor, který vyšila paní Ludovika Lacková z Ružomberku. Inspirovalo ji setkání českých a slovenských politiků v Luhačovicích v létě roku 1918 a jejich projevy o společném státě. Proto slíbila, že vyšije prapor, který dokončila na podzim téhož roku. Na lidovém

shromáždění 8. prosince 1918, které do Ružomberku svolala Slovenská národní rada, ho pokřtil Andrej Hlinka a Juraj Janoška.

Česko-slovenská / Slovensko-česká výstava nezapomíná ani na dětského návštěvníka, který si může zahrát na malého detektiva a hledat stopy ze života fiktivní postavy Jozefa Nováka, díky čemuž pozná hravou formou významné momenty Československa.

Více informací naleznete na stránkách www.cesko-slovensko.eu nebo www.snm.sk

Mgr. Kristina Kvapilová

odd. vnějších vztahů

T: +420 224 497 250

M: +420 731 514 077

E: kristina_kvapilova@nm.cz

W: www.nm.cz

Mgr. Andrea Litváková

vedúca oddelenia prezentácie

SNM - Historické múzeum

Bratislavský hrad

P.O.Box 13

810 06 Bratislava

tel.: +421 2 204 83 104 / mobil: 0915 99 33 03

www.snm.sk

S podporou:

MINISTERSTVO
KULTURY

MINISTERSTVO
KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Partneři výstavy:

ŠKODA

BOHEMIA SEKT
Starý Pivovar

Mediaální partneři:

Pravda

• t a s r •

Český rozhlas

Česká televize